

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
REHBERLİK ve PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK PROGRAMI
UYGULAMA, GÖRÜŞME VE GÖZLEM DERSLERİ YÖNERGESİ
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, T.C. İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık lisans programlarına kayıtlı öğrencilerin, psikolojik danışmanlık mesleğine ilişkin derslerden edindikleri kuramsal bilgileri, çeşitli kurum ve kuruluşlarda uygulama, görüşme, gözlemler yaparak uygulamaya dönüştürmelerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu Yönerge T.C. İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'nda öğrenim gören öğrencilerin ve görev yapan öğretim elemanlarının uygulama, gözlem ve görüşme yapacakları okul ve diğer ilgili kurumlardaki görev ve sorumlulukları ile uygulamalarının değerlendirilmesindeki esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu Yönerge; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 14'ncü maddesi ile "İstanbul Aydın Üniversitesi Ana Yönetmeliği" ve "İstanbul Aydın Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim – Öğretim ve Sınav Yönetmeliği" ilgili hükümleri gereğince düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Yönergede geçen;

a) Üniversite: T.C. İstanbul Aydın Üniversitesini,

b) Fakülte: Eğitim Fakültesini,

c) Dekan: T.C. İstanbul Aydın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanını,

ç) Bölüm Başkanı: Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanı,

d) Fakülte Uygulama Koordinatörü: Uygulama öğrencilerinin eğitim kurumlarında yapacakları okul psikolojik danışmanlığı / öğretmenlik uygulamalarını, uygulama öğretim elemanı, millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ve uygulama eğitim kurumu

koordinatörüyle birlikte, planlanan ve belirlenen esaslara göre yürütülmesini sağlayan, eğitim ve öğretimden sorumlu dekan yardımcısını,

e) Bölüm uygulama koordinatörü: Fakülte ve uygulama eğitim kurumunun iş birliğinde, bölümün okul psikolojik danışmanlığı uygulamaları ile ilgili yönetim işlerini planlayan ve yürüten öğretim elemanını,

f) MEBBİS: Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Sistemini,

g) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurum: Psikolojik danışma alanındaki uygulamaların yürütüldüğü, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı İstanbul içindeki eğitim, sağlık, endüstri gibi alanlardaki resmi ya da özel kurumları,

h) Uygulama, gözlem ve görüşme dersleri: Mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları I ve okullarda PDR uygulamaları II, bireyle psikolojik danışma uygulaması I ve bireyle psikolojik danışma uygulaması II, grupla psikolojik danışma uygulaması, kurumlarda deneyim gibi isimleri olan dersleri,

ı) Uygulama öğrencisi: Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programına devam eden ve eğitim, sağlık hizmetleri, iş ve yönetim gibi sektörlerle ilgili bir kurum ortamında psikolojik danışma alanında uygulamalar, görüşmeler ve gözlemler yapan öğrenciyi,

j) Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi: Öğretmenlik uygulamasına ilişkin iş ve işlemlerin yürütüldüğü MEBBİS (Millî Eğitim Bakanlığı Bilgi İşlem Sistemi) içinde yer alan modülü,

k) Süpervizyon: Uygulama öğrencisinin, kendisinden daha deneyimli ve birikimli olan bir psikolojik danışman tarafından geribildirimlerle sistemli bir şekilde, kişisel ve mesleki yeterliklerinin desteklenmesini, güçlendirilmesini ve geliştirilmesini,

l) Bireysel süpervizyon: Bir psikolojik danışman ile bir psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,

m) Grup süpervizyonu: Bir psikolojik danışman ile ikiden fazla psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,

n) Üçlü süpervizyon: Bir psikolojik danışman ile iki psikolojik danışma öğrencisi arasındaki öğretici bir rehberliği,

o) Okul psikolojik danışmanlığı uygulamaları: Süpervizyon altında, tüm eğitim kademelerine uygun olarak, akademik, kariyer ve kişisel / sosyal gelişim ile ilgili psikoeğitim programlarını geliştirme, küçük grup psikolojik danışması, büyük grup rehberliği ve sınıf rehberliği yöntemleriyle bu programları uygulama, periyodik bireysel görüşme yapma, bireyi tanıma teknikleri uygulama, veli görüşmesi yapma ve veli konferansı verme program

değerlendirme çalışmalarını okullarda yapma ve yaptıkları uygulamalar konusunda öğrencilerin birbirlerine geribildirim vermesini,

p) Okullarda PDR uygulamaları: Süpervizyon altında yapılan okul psikolojik danışmanlığı uygulamalarını,

r) Kariyer rehberliği uygulamaları: Süpervizyon altında, tüm eğitim kademelerine uygun akademik ve kariyer gelişim ile ilgili psiko eğitim programlarını geliştirme, küçük grup psikolojik danışması, büyük grup rehberliği ve sınıf rehberliği yöntemleriyle bu programları uygulama, periyodik bireysel görüşme yapma, bireyi tanıma teknikleri uygulama, veli görüşmesi yapma ve veli konferansı verme, program değerlendirme çalışmalarını okullarda yapma ve yaptıkları uygulamalar konusunda öğrencilerin birbirlerine geribildirim vermesini,

s) Bireyle psikolojik danışma uygulamaları: Süpervizyon altında psikolojik danışma beceri ve tekniklerini kullanarak gerçek bir danışanla bireyle psikolojik danışma yapmayı,

t) Grupla psikolojik danışma uygulamaları: Grupla psikolojik danışma alanında yetkin bir grup liderinin PDR programı öğrencileri ile grupla psikolojik danışma yapmasını,

u) Kurumlarda deneyim: Okulların dışındaki mezunların istihdam edilebileceği kurum ve kuruluşlarda gözlem ve görüşmelerin yapılarak, profesyonel deneyim elde edilmesini,

v) Süpervizör: Psikolojik danışma alanındaki uygulamalarla ilgili dersler gereğince (mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları-I, okullarda PDR uygulamaları-II, bireyle psikolojik danışma uygulamaları-I ve bireyle psikolojik danışma uygulamaları-II gibi), uygulama, görüşme ve gözlemleri yürüten uygulama öğrencilerinin, bu mesleğin gerektirdiği davranışları kazanması için süpervizyon yapan psikolojik danışman öğretim üyesini,

y) Süpervizör Komisyonu: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'nda ders veren öğretim üyeleri arasından Bölüm Başkanlığınca görevlendirilen ve süpervizörlerden oluşan komisyonu,

z) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin raporları: Uygulama öğrencisi tarafından hazırlanan ve yapılan uygulama gözlem ve görüşmelerin rapor edildiği ödevleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulamaların Yönetilmesi

Madde 5 - (1) Uygulama öğrencileri uygulamalarını, kendi buldukları ve Bölüm Başkanlığı'nın onayladığı ya da Bölüm Başkanlığı'nın önerdiği ve Fakülte Dekanlığı'nın uygun gördüğü uygulama kurumlarında yapabilirler.

(2) Uygulama, görüşme ve gözlem sürecinde, Eğitim Fakültesi ile uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurum işbirliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda uygulama, görüşme ve gözlemler ile ilgili çalışmalara ilişkin toplantılar, kurslar, seminerler, vb. düzenlenir.

(3) Uygulama öğrencilerinin mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları-I ve okullarda PDR uygulamaları-II derslerini alabilmeleri için aşağıdaki tabloda gösterilen ön koşul derslerine devam koşulunu sağlamış olmaları gerekmektedir.

Tablo 1:Ön koşullu Dersler

Ön Koşul Dersi	Dersler
Kariyer Psikolojik Danışmanlığı / Mesleki Rehberlik	Mesleki rehberlik uygulamaları
Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri	
Psikolojik Danışma Becerileri	
Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri	Bireyle psikolojik danışma uygulamaları-I Bireyle psikolojik danışma uygulamaları-II
Psikolojik Danışma Becerileri	
Grupla Psikolojik Danışma	
Psikolojik Danışma Kuramları	
Psikoeğitim Program Geliştirme / Rehberlikte Program Geliştirme	Okullarda PDR uygulamaları I Okullarda PDR uygulamaları II
Kariyer Psikolojik Danışmanlığı / Mesleki Rehberlik	
Psikolojik Danışma İlke ve Teknikleri	
Psikolojik Danışma Becerileri	
Grupla Psikolojik Danışma	
Psikolojik Ölçme Araçları-I ve II / Psikolojik Testler	

Madde 6- (1) Bölüm Başkanı'nın görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama yapılması planlanan uygulama kurumunun isimlerini, uygulama, görüşme ve gözlemler yapacak öğrencilerin isimlerini ve süpervizörlerin isimlerini, Valilik onayının alınması amacıyla bölüm uygulama koordinatörü işbirliği ile Dekanlığa bildirmek.
- b) Planlama sırasında her bir okul süpervizörüne en çok dört (4) uygulama öğrencisi atanması gerektiğini dikkate almak.
- c) Ders dağıtımı yapılırken, grup süpervizyonu yapılması gereken dersler (mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları-I, okullarda PDR uygulamaları-II, bireyle psikolojik danışma uygulamaları-I ve bireyle psikolojik danışma uygulamaları-II gibi) için öğretim üyesi başına en çok on iki (12) uygulama öğrencisi verilmesi gerektiğini dikkate almak.
- d) Süpervizör komisyonunu toplayarak, uygulama, görüşme ve gözleme dayalı derslerin işlenişi, öğrencilerin uygulama yaşantıları ve süpervizörlerin performansı ile ilgili olarak değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesini sağlamak. Bu ölçütler konusunda süpervizörleri bilgilendirmek ve öğrencilere derslerin tamamlanmasının ardından bu ölçütlere göre değerlendirme yapma imkanı sağlamak.
- e) Bölüm uygulama koordinatörü ve millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü ile iş birliği içerisinde uygulama öğrencilerinin bilgilerini, Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi (MEBBİS) üzerinden kayda alınmasını sağlamak.
- f) Valilik onayı alınan uygulama kurumu müdürlükleri ya da il / ilçe milli eğitim müdürlükleri ya da rehberlik araştırma merkezleri ile protokol düzenlenmesini temin etmek.
- g) Uygulamaların süpervizörlerini belirleyerek, görevlendirmek ve süpervizör komisyonunu oluşturmak.
- h) Bireyle psikolojik danışma uygulaması ve grupla psikolojik danışma uygulaması için üniversite içinde uygun mekanlar temin etmek.
- ı) Uygulama öğrencilerinin yapacağı bireyle psikolojik danışma uygulamalarında danışan randevularının alınması için sekreteryaya hizmeti sağlamak.
- j) Süpervizörlerin verecekleri bilgiler doğrultusunda uygulamaların eksiksiz olarak yürütülmesini sağlamak.
- k) Uygulama kurumlarının ilgilileri ile ve ayrıca, psikolojik danışman eğitimi ile ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliğinin geliştirilmesi için çeşitli aralıklarla uygulama derslerine ilişkin toplantılar, çalıştaylar, kurslar ve seminerler düzenlemek.
- l) Uygulama dersleri ile ilgili resmi yazışmaları yürütmek.

m) Her akademik yıl sonunda uygulama öğrencilerinin, süpervizörlerin ve uygulama kurumu koordinatörlerin uygulamalar hakkındaki görüşlerini değerlendirmek, analiz etmek ve rapor haline getirmek.

n) Mesleki rehberlik uygulamaları, okullarda PDR uygulamaları-I ve okullarda PDR uygulamaları-II gibi okullardaki uygulama, gözlem ve görüşmelerle ilgili çalışmalarda görev alanların ek ders çizelgelerini dekanlığa göndermek.

o) Eğitim Fakültesi ile uygulama, görüşme ve gözlemlerin yapıldığı kurum işbirliğinin gerçekleştirilmesi için her yıl belirli zamanlarda toplantılar, kurslar, seminerlerin, vb. düzenlenmesini sağlamak.

Madde 7 - (1) Uygulama öğrencisinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Uygulama, görüşme ve gözlem çalışmalarında Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği Etik Kurullarının öngördüğü kurallar çerçevesinde etik davranışlarda bulunmak.

b) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumda bulunduğu süre içerisinde çalışanların tabii olduğu tüm kurallara ve işleyişe uymak.

c) Süpervizörler tarafından belirtilen uygulamaları yapmak.

d) Süpervizör ve / ya da süpervizyon alan bir PDR lisansüstü öğrencisinden süpervizyon almadan uygulama yapmamak.

e) Haftalık grup süpervizyonu toplantılarına düzenli olarak katılmak, aynı zamanda bireysel / üçlü süpervizyon almak.

f) Grup süpervizyonlarında akranlarının yaptığı çalışmalara geliştirici ve yapıcı geribildirimler vermek.

g) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumun mesai saatlerine uymak ve “Öğrenci Devam Formu”nu imzalamak.

h) Mesleğin gerektirdiği kılık ve kıyafet kurallarına uymak.

i) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumda iyi ve olumlu ilişkiler içinde olmak.

j) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumda her türlü araç ve gereci dikkatli kullanmaya özen göstermek.

k) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumu, süpervizörlerin izni olmadan değiştirmemek.

l) Uygulama, gözlem ve görüşmelerin yapıldığı kurumdan süpervizörün izni olmadan ayrılmamak.

m) Süpervizör tarafından istenen uygulama, gözlem ve görüşmelerin raporlarını, ses ve ya da görüntü kayıtlarını, vb. hazırlayarak teslim etmek.

Madde 8 - (1) Süpervizörün görev ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uygulama öğrencilerinin etik uygulamalar yapıp yapmadığını izlemek.
- b) Uygulama öğrencisinin uyumunu kolaylaştıracak planlama ve programları düzenlemek.
- c) Uygulama öğrencisinin yapması gereken uygulama, görüşme ve gözlemler ile bu çalışmaların zamanlamasını bildirmek.
- d) Uygulama öğrencilerinin hedef oluşturmaları için öğrencilerin gelişimsel düzeylerini dikkate almak ve öğrencilere yazılı biçimde başarı ölçütleri vermek.
- e) Öğrencilerin model alma yoluyla öğrenmelerine olanak sağlayacak fırsatlar yaratmak.
- f) Uygulama öğrencisinin, uygulama kurumunda yaptığı uygulamaları canlı biçimde izlemek.
- g) Uygulama öğrencisinin uygulamanın her aşamasında devamsızlık takibini yapmak.
- h) Düzenli olarak haftalık grup süpervizyonu toplantıları yapmak.
- i) Bireysel ve üçlü süpervizyon yapmak.
- j) Uygulama öğrencisinin yaptığı uygulamalar için geliştirici ve yapıcı geribildirimler vermek.
- k) Uygulama öğrencilerinin hazırladıkları uygulama raporlarını inceleyerek geribildirim vermek ve değerlendirmeler sonucunda, bu Yönergenin ikinci Bölümünde (Uygulamaların, görüşme ve gözlemlerin değerlendirilmesi) anlatıldığı şekilde ara ve genel sınav notlarını vermek.
- l) Uygulama, görüşme ve gözlemlerin yapıldığı derslerle ilgili öğrencilerden istenenleri, dersin gereklerini ve değerlendirmenin nasıl yapılacağını kurum süpervizörüne açıklamak.
- m) Uygulama, görüşme ve gözlemlerle ilgili dersler süresince, kurum süpervizörüne oryantasyon, konsültasyon ve profesyonel gelişim fırsatları sağlamak ve iletişim içerisinde olmak.
- n) Uygulama sonunda, uygulama öğrencisinin aldığı değerlendirme notunu üniversitenin ilgili sisteminde kayda almak ya da okullarda PDR uygulamaları ile ilgili derslerden alınan değerlendirme notunu ise Uygulama Öğrencisi Değerlendirme Sistemi (MEBBİS) üzerinde kayda almak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uygulamaların, Görüşme ve Gözlemlerin Gerçekleştirilmesi, Değerlendirilmesi

Madde 9 – (1) Uygulama, görüşme ve gözlem dersleri lisans programında belirtildiği üzere uygulama kurumlarında süpervizyonlu bir şekilde yapılır.

(2) Uygulama öğrencileri, uygulama derslerinin kredisi kadar grup süpervizyon toplantıları ile bireysel ve üçlü süpervizyon görüşmelerine katılır.

(3) Uygulama, görüşme ve gözlemler uygulama kurum görevlileri ile işbirliği halinde gerçekleştirilir.

(4) Devam zorunluluğu konusunda İstanbul Aydın Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Madde 10 - (1) Uygulama, görüşme ve gözlemlerin değerlendirilmesi aşağıdaki gibi yapılır.

(2) Uygulama öğrencileri yaptıkları uygulama, görüşme ve gözlemlere ilişkin uygulama raporlarını, ses ve / ya da görüntü kayıtlarını hazırlayarak, süpervizöre teslim ederler.

(3) Uygulama öğrencileri ayrıca, kurum psikolojik danışmanları tarafından istenen uygulamalarla ilgili çalışmaları teslim ederler.

(4) Teslim edilen uygulama raporlarının, ses ve / ya da görüntü kayıtları Ön lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre puanlanır.

(5) Uygulama öğrencilerinin akademik başarılarının değerlendirilmesi sırasında, süpervizyonda gösterdikleri performans ve diğer uygulama öğrencilerine vermiş oldukları geribildirimler de dikkate alınabilir.

(6) Uygulama öğrencileri, sınav sonuçlarının usulüne uygun olarak, ilanından sonraki beş (5) iş günü içinde maddi hatalara itirazda bulunabilir.

Son Hükümler

Madde 11 - (1) Bu Yönergede yer almayan hususlarda İstanbul Aydın Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile diğer ilgili mevzuat hükümleri geçerlidir.

Madde 12 - (1) Bu Yönerge Üniversite Senato'su tarafından kabul edildiği "14.01.2020" tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 13 - (1) Bu Yönerge hükümleri İstanbul Aydın Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.